

۱۳۷-۵۵۷

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله

حاشیه ای بر خسرو و شیرین (نظامی، گنجوی)

صادق نیک پور

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور

مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
شابک

وضعیت فهرست نویسی
موضوع

موضوع

موضوع

ردیف بندی

رده بندی

شماره کتابخانه ملی

نیکپور، صادق، ۱۳۴۵ -

حاشیه‌ای بر خسرو و شیرین
نظامی گنجوی / صادق نیکپور.

تهران: ارباب قلم، ۱۳۹۳.

۳۲۰ ص.؛ ۵/۲۱×۱۴ س.م.

978-600-94400-3-0

فیبا

نظامی، الیاس بن یوسف، ۴۵۳۰ -

۴۶۱۴ق. خسرو و شیرین -- واژه‌نامه‌ها

نظامی، الیاس بن یوسف، ۴۵۳۰ -

۴۶۱۴ق. خسرو شیرین -- نقد و تفسیر

شعر فارسی -- قرن ۶ق. -- تاریخ و نقد

۱۲۹۲ ۲۹۸PIR/۵۱۲۸

۱/۲۳۰۳۲۸

۲۷۵۸۲۷۲

انشارات ارباب قلم

آدرس: تهران رسالت خ ۹۹ (۱۶ متری اول) نبش ۱۶ پ ۲

تلفن : ۰۲۲۳۲۶۸۱۰ - ۰۹۱۲۰۳۳۲۹۹۷

E-mail: arbabqalampolish@gmail.com

مهم‌کتاب : حاشیه‌ای بر خسرو و شیرین

نویسنده : صادق نیکپور

قلم : انتشارات ارباب قلم

نوبت چاپ : اول / ۱۳۹۴ / تهران

تیراژ : ۱۰۰۰

ویراست : موسسه مشوره و تحقیق کلوکوش

مطبع : موسسه مشوره و تحقیق کلوکوش

طرح جلد : کلوکوش

شابک : 978-600-94400-3-0

حاشیه ای بر خسرو و شیرین

تقدیم به
استاد معظم و فرهیخته
جناب آقای دکتر محمد علی جمالان
ره نمایی کوه
ره نموده اش
همیشه ره گشاست

فهرست

صفحه

متران

۴

* مقدمه

۷

گذری بر داستان خسرو و شیرین

۲۹

شرح کلمات و عبارات خسرو و شیرین

۳۱۹

منابع مورد استفاده

نظامی می‌گوید: «... بدیت خسرو شیرین نهان نیست / و زان شیرین تر الحق دار، تاز نیست»^۱. دهخدا در باره تاثیر گذار بودن خسرو و شیرین بر ادبیات فارسی می‌نویسد که «... قصه خسرو و شیرین موضوع بسی از منظومات عثمایی و حماسی ایرانیان شده است...»^۱ اهمیت خسرو و شیرین در ادبیات فارسی به قدری است که فقط کافی است گفته شود یکی از سه نسخه استنساخ شده توسط حافظ^۲ منظومه خسرو شیرین نظامی گنجه‌ای است^۳.

^۱ دهخدا به نقل از Herb W. Duda

^۲ حافظ شیرازی (درگذشت ۷۹۲)

^۳ حافظ سه منظومه خمسة هشت بهشت، خسرو و شیرین و اسکندر نامه را با خط خود که خطی بین نسخ و ثلث که در آسیای میانه آن را نسخ ثلث نامند استنساخ نمود (شعبه کتاب های خطی شرقی کتاب خانه دولتی شهر تاشکند ازبکستان)

حاشیه ای بر خسرو و شیرین

منظومه نفیس خسرو و شیرین نظامی گنجوی توسط استادان بزرگوار و پیش کسوت بسیاری تصحیح و تحشیه شده است. و گزافه نیست که گفته شود تقریباً تمام منابع واژه شناسی، لغات و اصطلاحات در ادبیات فارسی برای معانی متفاوت واژگان از نظامی گنجوی شاهد یا شاهدانی به خصوص از منظومه خسرو و شیرین ارائه نموده اند. و اما هنوز جای گفتن های بسیار در این باب وجود دارد.

این کتاب با نام حاشیه ای بر خسرو و شیرین در واقع حاشیه ای بود که صاحب تصحیح کتاب خسرو و شیرین نظامی گنجوی تدوین شده بود که توسط اشارات محترم سوفیا و سوشیا برای نشر آن اقدام گردید. و در آن حاشیه بسیاری از مدخل ها در حاشیه آن کتاب جایی نداشتند حذف شده بودند. و اینک بنا به توصیه و سفارش تعدادی از اهل فن و صاحب نظران مدخل های افزوده که هر چند به علت قطع و اندازه این کتاب همگام نیستند، اما در یک مجلد گرد آمدند و نام حاشیه ای بر خسرو و شیرین از آن بابت بر آن ماند.

لذا هر جا تصحیح کتاب و این تصحیح بیان می گردد اشاره به همان کتاب است و هم چنان که در آن جا ذکر گردیده بود تصحیحات انجام شده توسط استادان بزرگوار و پیش کسوت مرک

برگرفته از هخدا ذیل حافظ شیرای به نقل از روزنامه دوست ایران شماره ۴۶ به قلم سمینوف

حاشیه ای بر خسرو و شیرین

قرار داده شد و بس بهره ها از آنها اخذ گردید که مواردی در توضیحات به آنها استناد گردید . در تفسیر واژگان سعی شده است لغات مستند باشند و چگونگی استعمال واژگان توسط نظامی در خسرو شیرین بعد از مدخل هر عبارت در ابتدا آورده شود و سپس تفسیر مفهومی آنها به استناد منابع واژه شناسی های مختلف ذکر می گردد و در انتها شاهدانی از ادبا و شعرای دیگر به عنوان نمونه بیان شده اند . امید است که مقبول طبع اهل ذوق و ادبا واقع افتد.

صادق نیک پور

۱۳۹۳